

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Факультет психології і соціології
Кафедра соціальної педагогіки**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих науковців**

Харків, 2016

ТЕХНОЛОГІЯ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ЕТНОПЕДАГОГІКИ

Актуальність соціально-педагогічної діяльності щодо соціального виховання молодших школярів обумовлена відчуженістю дітей від культури, звичаїв та традицій українського народу. Як ми можемо спостерігати, на даному етапі розвитку нашого суспільства все більшою стає потреба відновлення виховання у дусі національних та державних цінностей. Через такі аспекти культури, як звичаї, традиції, фольклор, побут, органічно вплетені в систему виховання і навчання, народ передає самотність своєї нації, неповторність душі громадян саме своєї країни. Країна тоді буде могутньою та непоборною, коли її громадяни будуть стояти пліч-о-пліч за свою гідність, за свою історію, за пам'ять свого національного минулого на незалежність свого майбутнього. Теоретичні питання використання засобів етнопедагогіки у виховному процесі дітей досліджували: Г. Виноградова, С. Русова, К. Ушинський, М. Стельмахович, В. Мосіяшенко, Г. Волков та інші.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати, розробити й експериментально перевірити технологію роботи соціального педагога з соціального виховання молодших школярів засобами етнопедагогіки.

Проаналізувавши педагогічну літературу таких науковців, як: Л. Коваль, І. Зверєвої, С. Хлебик, М. Євтух, О. Сердюка, О. Безпалько, можна зробити висновок, що соціальне виховання – це система соціально-педагогічних, культурних, сімейно-побутових та інших заходів, спрямованих на оволодіння і засвоєння підростаючим поколінням загальнолюдських і спеціальних знань з метою формування у них сталих ціннісних орієнтацій та адекватної соціально-спрямованої поведінки.

Соціально-педагогічна технологія із використанням засобів етнопедагогіки – це спосіб здійснення соціального виховання із вибором оптимальних етнопедагогічних методів (казка, прислів'я, народні ігри, легенди). У ході реалізації соціально-педагогічної технології соціальним педагогом для активізації творчої діяльності молодших школярів, було використано такі етнопедагогічні засоби як: народні ігри, прислів'я, казки, писанкарство, які сприяють формуванню у дітей важливих знань соціальних відносин, формування ціннісних уявлень, навичок розподілу й організації діяльності та розвиток творчого підходу до навчання.

Селезньова А.В.

ТЕХНОЛОГІЯ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З ПІДГОТОВКИ ПІДЛІТКІВ ДО САМОРЕАЛІЗАЦІЇ У ДОЗВІЛСВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Підлітковий вік вважається одним з найважливіших етапів життя людини. Психологи (А. Адлер, Л. Виготський, Ж. Піаже та ін.) зазначають, що вік 10-17

років вважається стадією «персоналізації», що характеризується становленням особистості, формуванням уявлень про себе. Однією із сфер життєдіяльності підлітків є дозвілля, що забезпечує можливість розвитку творчого потенціалу та соціальної активності особистості. Дозвіллева діяльність для сучасних підлітків – це джерело особистісної самореалізації та самоствердження.

Аналіз наукових досліджень з проблеми соціально-педагогічної роботи з підготовки підлітків до самореалізації у дозвіллевій діяльності показав, що досліджено такі її аспекти: культурологічний (Ю. Азаров, Н. Бакланова), психологічний (О. Маслоу, Е. Фромм), соціально-філософський (С. Іконнікова, І. Кон). На основі узагальнення ідей вищезазначених авторів нами розроблено технологію соціально-педагогічної роботи з підлітками, яка складається з таких етапів – підготовчий, основний, заключний. Під час експериментальної перевірки технології нами реалізовано такий комплекс заходів: анонімне анкетування підлітків «Як ви проводите свій вільний час?»; методика «Три кошики»; сократівські бесіди; читацька конференція; метод театралізації; тематичні вечори: «Мoje хобі», «Літературний бум»; тематичний вечір-маскарад «Улюблений мультперсонаж» та ін. Вищезазначені заходи сприяють прояву підлітками творчості, самореалізації у дозвіллевій діяльності.

Практична значущість дослідження полягає у тому, що його результати можуть використовуватись у загальноосвітніх навчальних закладах для організації підліткової самодіяльності, для кращого розуміння працівниками навчальних закладів особливостей організації дозвіллевої діяльності підлітків, а також у позашкільних закладах, де підлітки мають можливості розкрити свої здібності за інтересами.

Сластьон А.К.

НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ ЗМІ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Створення світу, сприятливого для підростаючого покоління, неможливе без створення безпечного інформаційного простору і формування інформаційної культури у дітей та підлітків. Проведення дітьми значної частини свого дозвілля біля телевізора веде за собою погіршення стану здоров'я, зниження інтересу до читання і активних форм використання вільного часу, що призводить до формування пасивності, байдужості тощо. Підліток, який занадто занурений у спілкування із ЗМІ, живе нереальними поглядами, ідеями, йому нудно від реального життя з його проблемами, саме тому дитину постійно «тягне» до комп'ютера (телевізора), з яким їй цікаво, вона почуває себе комфортно. За допомогою ЗМІ у дитячу культуру вживлюють цінності дорослого світу, не враховуючи вікові особливості дітей, активно пропагують, нав'язують певні стереотипи поведінки. Підліткам необхідно зрозуміти, що уміння критично ставитися до ЗМІ є особливо важливим зараз, коли постійно відбувається масова обробка суспільної свідомості. Падіння моралі в суспільстві, характерне для українського сьогодення, призводить до стрімкого